

EL LLENGUATGE

Veure-hi clar

Encara que en certs contextos o situacions especials podrien ésser frases intercanviables, és a dir, que totes dues hi podrien ésser d'aplicació, el fet és que cal no confondre dues frases com *Veure-hi clar* i *Veure-ho clar*, que no tenen en realitat el mateix significat i que, a més, tenen una estructura totalment diferent.

El verb *veure* és un verb transitiu, és a dir, que exigeix un complement directe que en completi la predicació, i sense el qual no pot usar-se sinó en certes expressions de caràcter col·loquial, consagrades per l'ús, que tenen un valor gairebé exclamatiu, com és ara *Veuràs, Ja veurem, Veus?* Però el valor absolut del *veure*, que permet d'usar-lo com un verb de predicació completa, és a dir, expressant purament l'acció d'exercir el sentit de la vista, l'hi conferim adjuntant-li la partícula - pronominal *hi*: *veure-hi*. Es pot dir, aleshores, que en aquest cas el pronom *ve* a modificar el significat del verb, el qual, però, no deixa d'admetre, a més, la modificació adverbial: *veure-hi bé, veure-hi malament, veure-hi poc, no veure-hi gens* i, també, *veure-hi clar*, car *clar*, en principi adjectiu, pot ésser usat també adverbialment. El conjunt *veure-hi clar*, doncs, forma com una locució verbal, que expressa un valor absolut, encara que es pugui usar referida a un cas concret: *En aquella qüestió, no hi veu clar*. En canvi, en l'oració *No ho veu clar* el verb *veure* és usat com un verb transitiu, amb un complement directe representat pel pronom neutre *ho* (és a dir, això, allò, la cosa de què parlàvem), i el mot *clar* no hi és usat adverbialment, sinó que és un terme predicatiu, que indica la manera que algú té de veure una cosa. La diferència entre *Veure-hi clar*

i *Veure-ho clar* es fa especialment evident en la possibilitat desigual que tenen aquestes frases per a admetre variants: en *Veure-hi clar*, en què *clar*, tal com hem dit, té valor adverbial, en el seu lloc no podem usar sinó un mot de la mateixa categoria, però no un adjectiu sense capacitat d'adverbialització com *fosc, negre, groc, trist*, etc. Les variants de la segona frase, en canvi, no coneixen sinó un límit semàntic (perquè el sentit de l'adjectiu no s'hi adigui), però podem dir *Ho veig trist, Ho veu negre, Ho veig verd*, etc. I, en lloc de *ho*, poden admetre qualsevol pronom acusatiu, que comporta la concordança del terme predicatiu: *No les veu clares* (les coses), *El veig molt clar* (aquest afer), *No els veu clars* (els comptes).

Albert Jané